

Čtyři mokřadní rostlinná společenstva Bukovských vrchů na SV Slovensku

Four wetland plant communities from the Bukovské vrchy hills, NE Slovakia

Emil Hadač, Jitka Andresová, Ivana Paukertová a Viliam Klescht

HADAČ E.¹⁾, ANDRESOVÁ J.²⁾, PAUKERTOVÁ I.³⁾ et KLESCHT V.⁴⁾ (1986): Čtyři mokřadní rostlinná společenstva Bukovských vrchů na SV Slovensku. [Four wetland plant communities from the Bukovské vrchy hills, NE Slovakia.] — Preslia; Praha, 58 : 339–347.

Four wetland plant communities, namely *Scirpetum sylvatici*, *Epilobio-Juncetum effusi*, *Juncus inflexi-Menthetum longifoliae* and *Peplido-Juncetum bufonii* are reported from the Bukovské vrchy hills, NE Slovakia. The last association is described as *ass. nova*.

1) Ústav krajinné ekologie ČSAV, Bořivojova 35, 130 00 Praha 3, Československo

2) Čelakoveckého 1685, 544 01 Dvůr Králové n. L., Československo

3) KRAFTOVA 86, 616 00 Brno, Československo

4) Správa ChKO Vých. Karpaty, ul. Červené armády 19, 066 01 Humenné, Československo

ÚVOD

Při geobotanickém výzkumu Bukovských vrchů jsme se setkali také s několika mokřadními společenstvy. Protože jde o vegetaci z této oblasti jen málo známou, podáváme o ní v tomto článku zprávu.

K odhadu abundance bylo užito jedenáctičlenné stupnice Dominovy, upravené Hadačem. Písmeno A v tabulkách (tab. 1., 2., 4.) znamená průměrnou hodnotu abundance a dominance. Za určení mechorostů vděčíme RNDr. J. Soldanovi z katedry nižších rostlin přír. fak. UK Praha.

Scirpetum sylvatici RALSKI 1931 (tab. 1.)

Porosty společenstva *Scirpetum sylvatici* jsou časté na pastvinách nižších poloh studovaného území. Floristickým složením se nijak neliší od porostů tohoto společenstva v jiných částech republiky. Z indikační skupiny druhů jsou ve snímcích zastoupeny: *Scirpus sylvaticus*, *Myosotis nemorosa*, *Ranunculus repens*, *Galium palustre*, *Caltha palustris*, *Juncus effusus*, *Cirsium palustre* a *Poa trivialis*. Chybí tu však *Alopecurus pratensis*, druh hojný v jiných oblastech.

Půda tohoto společenstva bývá zbahnělá, voda často vystupuje na povrch. Ve spektru životních forem s ohledem na abundanci zcela převládají hemikryptofyty: H 75 %, G 19 %, T 4 %, HH 2 %. Mechorosty byly nalezeny jen ve dvou snímcích. Průměrný počet druhů ve snímcích je 25. V pěti snímcích byly zjištěny 73 druhy.

Asociace *Scirpetum sylvatici* se řadí do svazu *Calthion* Tx. 1937.

Tab. I. — *Scirpetum sylvatici*

číslo snímku	I	2	3	4	5	K	A
nadmořská výška (m)	260	320	320	435	432		
expozice	0	SZ	0	0	0		
inklinace (°)	0	10	0	0	0		
počet druhů ve snímku	22	29	26	28	25		
plocha (m ²)	25	15	30	15	15		
pokryvnost E ₁ (%)	90	100	100	100	95		
pokryvnost E ₀ (%)	2	0	0	0	15		

E ₁							
<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	9	8	9	8	8	V	8,4
<i>Myosotis nemorosa</i> BESSER	3	4	3	3	3	V	3,2
<i>Ranunculus repens</i> L.	3	3	2	5	3	V	3,2
<i>Galium palustre</i> L.	1	2	4	3	4	V	2,8
<i>Lythrum salicaria</i> L.	1	.	3	2	4	IV	2,0
<i>Lycopus europaeus</i> L.	.	2	2	3	1	IV	1,6
<i>Juncus conglomeratus</i> L.	1	3	2	.	.	III	1,2
<i>Polygonum hydropiper</i> L.	3	.	1	1	.	III	1,0
<i>Rumex crispus</i> L.	1	.	1	1	.	III	0,6
<i>Caltha palustris</i> L.	1	.	.	5	4	III	2,0
<i>Cardamine amara</i> L.	1	.	.	3	3	III	1,4
<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) MAX.	.	1	1	.	2	III	0,8
<i>Mentha longifolia</i> (L.) HUDS.	.	6	.	4	4	III	2,8
<i>Cirsium oleraceum</i> (L.) SCOP.	.	4	.	2	2	III	1,6
<i>Juncus effusus</i> L.	.	.	5	4	3	III	2,4
<i>Mentha arvensis</i> L.	.	.	2	2	2	III	1,2
<i>Urtica dioica</i> L.	5	2	.	.	.	II	1,4
<i>Equisetum palustre</i> L.	2	3	.	.	.	II	1,0
<i>Galeopsis pubescens</i> BESSER	2	2	.	.	.	II	0,8
<i>Lychnis flos-cuculi</i> L.	2	2	.	.	.	II	0,8
<i>Scutellaria galericulata</i> L.	4	.	6	.	.	II	2,0
<i>Galium album</i> MILLER	1	.	1	.	.	II	0,4
<i>Ajuga reptans</i> L.	.	1	.	1	.	II	0,4
<i>Carex remota</i> L.	.	1	.	.	2	II	0,6
<i>Carex hirta</i> L.	.	.	1	.	2	II	0,6
<i>Veronica beccabunga</i> L.	.	.	.	4	4	II	1,6
<i>Lysimachia nummularia</i> L.	.	.	.	4	2	II	1,2
<i>Glyceria fluitans</i> (L.) R. BR.	.	.	.	2	2	II	0,8
<i>Potentilla reptans</i> L.	.	.	.	1	1	II	0,4

Druhy nalezené v jednom snímku:

1: E₁: *Cirsium palustre* (L.) SCOP. 2; *Ficaria bulbifera* (MARSDEN-JONES) HOLUB 1; *Hypericum maculatum* CRANTZ 1; *H. tetrapterum* FRIES 2; *Juncus inflexus* L. 3; E₀: *Pohlia wahlenbergii* (WEB. et MOOR) ANDR. 3.

2: E₁: *Dactylis glomerata* L. 1; *Geranium robertianum* L. 1; *Impatiens noli-tangere* L. 1; *Juncus tenuis* WILLD. 1; *Lathyrus pratensis* L. 2; *Melandrium rubrum* (WEIGEL) GARCKE 1; *Poa trivialis* L. 2; *Ranunculus acris* L. 2; *R. polyanthemus* L. 2; *Stachys sylvatica* L. 1; *Stellaria nemorum* L. 1; *Veronica chamaedrys* L. 1; E₀: *Brachythecium rutabulum* (HEDW.) B. S. G. 2; *Cratoneuron filicinum* (HEDW.) SPRUCE 1.

3: E₁: *Deschampsia caespitosa* (L.) BEAUV. 3; *Epilobium parviflorum* SCHREB. 1; *Eupatorium cannabinum* L. 1; *Gratiola officinalis* L. 1; *Humulus lupulus* L. 2; *Lysimachia vulgaris* L. 2; *Mentha aquatica* L. 2; *Potentilla anserina* L. 1; *P. erecta* (L.) RÄUSCHEL 1; *Selinum carvifolia* L. 1; *Stachys palustris* L. 1.

4: E₁: *Bidens cernua* L. 4; *Epilobium ciliatum* RAF. 2; *Juncus articulatus* L. 2; *J. bufonius* L. 1; *Stellaria graminea* L. 3; E₀: *Bryum* sp. 2; *Calliergonella cuspidata* (HEDW.) LOESKE 4; *Plagiomnium elatum* (B. S. G.) T. KOP. 3.

5: E₁: *Epilobium palustre* L. 3; *Geum rivale* L. 1; *Petasites hybridus* (L.) GAERTN., MEYER et SCHEIB. 4; *Rumex obtusifolius* L. 2; *Stellaria uliginosa* MURRAY 3.

Při lokalizaci snímků bylo použito zkratk jmen autorů: Hadač — Hč., Andresová — An., Paukertová — Pa., Klescht — Kl.

Lokality snímků:

1. Stakčín, údolí Chotinky. — 16. 6. 84, Hč., Kl.
2. Ulič, 0,5 km od křižovatky na Ruský Potok. — 17. 6. 84, Hč., Kl.
3. Krivé, v zatáčce silnice SV od obce, vých. směrem od silnice. — 10. 8. 85, Hč., An., Pa.
4. Nová Sedlica, u silnice nad Zbojským potokem, cca 1 km nad obcí. — 18. 8. 85, Hč., An.
5. Nová Sedlica, asi 100 m pod sn. č. 4. — 17. 8. 85, Hč., An.

Epilobio-Juncetum effusi OBERDORFER 1957 (tab. 2.)

Dva snímky tohoto společenstva ze studovaného území uveřejnila BLAŽKOVÁ (1971). Je časté v celém území na pastvinách a v prohlubních, kde většinou stagnuje voda.

Ve spektru životních forem opět převládají hemikryptofyty, je tu však vyšší podíl helofyt a vyskytují se i chamaefyty (H 77 %, G 6 %, T 4 %, Ch 3 %, HH 10 %). Průměrný počet druhů ve snímcích je 30,2. V pěti snímcích byl zjištěn 101 druh.

Rovněž toto společenstvo se řadí do svazu *Calthion* Tx. 1937.

Junco inflexi-Menthetum longifoliae LOHMEYER 1953 (tab. 3.)

Rozšířením uvedeného společenstva v Československu se zabývala BLAŽKOVÁ (1971), z Bukovských vrchů je však neuvádí. Složení tohoto společenstva v Bukovských vrších odpovídá velmi dobře tabulce v citované práci D. Blažkové. I zde je významným charakteristickým druhem *Hypericum tetrapterum*, takže o identifikaci společenstva nemůže být pochyb. Fytoocenózy se vyskytují nejčastěji na pastvinách s půdou poněkud bohatší na živiny než je tomu u předchozí asociace. I zde bývá půda zbahnělá.

Ve spektru životních forem naprosto převládají hemikryptofyty (H 89 %, G 11 %). Průměrné množství druhů ve snímku je 34, ve všech čtyřech snímcích byly 84 druhy. Mechorosty byly zjištěny v každém snímku.

Asociace *Junco inflexi-Menthetum longifoliae* je řazena do svazu *Agropyro-Rumicion crispi* NORDHAGEN 1940.

Peplido-Juncetum bufonii, ass. nova (tab. 4, sn. 1—5)

Typus ass. snímek 2, tab. 4, hoc loco

Tato asociace má zcela odlišný charakter než předchozí společenstva. Její fytoocenózy jsme nacházeli dosti často v blízkosti skládek dřeva při lesních cestách, kde jílovitá půda na nepropustné spodině bývá značně rozježděna nákladními automobily a velmi rozbahněná. Když skončí práce ve skládkách dřeva, vytvoří se po deštích podobné podmínky, které jsou jinak na obnažených dnech rybníků nebo na hlinitých březích řek, tedy podmínky pro společenstva řádu *Cyperetalia fusci* PIETSCH 1963, svazu *Elatinii-Eleocharition ovatae* PIETSCH 1973.

Dobře vyhraněné společenstvo *Peplido-Juncetum bufonii* s dominancí *Juncus bufonius* a *Peplis portula*, s tak význačnými druhy jako je *Eleocharis carniolica*, *Eleocharis ovata*, *Filaginella uliginosa* a jiné, jsme v nám dostupné literatuře nenašli. Nejblíže mu stojí asociace *Cypero fusci-Juncetum bufonii* Soó et Csürös (1936) 1944, popsána z říčních náplavů v Maďarsku. Obě

Tab. 2. — *Epilobio-Juncetum effusi*

číslo snímku	1	2	3	4	5	K	A
nadmořská výška (m)	450	435	430	435	432		
expozice	0	0	0	JJV	SZ		
inclinace (°)	0	0	0	5	5		
počet druhů ve snímku	21	26	40	29	34		
plocha (m ²)	25	10	10	20	20		
pokryvnost E ₁ (%)	90	95	95	100	90		
pokryvnost E ₀ (%)	10	3	50	20	1		
E₁							
<i>Juncus effusus</i> L.	7	8	7	6	7	V	7,0
<i>Galium palustre</i> L.	2	5	3	4	3	V	3,4
<i>Lycopus europaeus</i> L.	2	3	4	3	3	V	3,0
<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	5	3	2	4	1	V	3,0
<i>Lythrum salicaria</i> L.	3	2	3	1	5	V	2,8
<i>Myosotis nemorosa</i> BESSER	2	.	3	3	5	IV	2,6
<i>Ranunculus repens</i> L.	4	3	3	.	3	IV	2,6
<i>Mentha arvensis</i> L.	.	3	3	3	2	IV	2,2
<i>Veronica beccabunga</i> L.	2	5	4	.	.	III	2,2
<i>Mentha longifolia</i> (L.) HUDS.	6	.	2	7	.	III	3,0
<i>Epilobium ciliatum</i> RAPIN.	1	4	4	.	.	III	1,8
<i>Hypericum maculatum</i> L.	2	1	1	.	.	III	0,8
<i>Ranunculus flammula</i> L.	.	4	3	.	4	III	2,2
<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	.	1	2	.	2	III	1,0
<i>Carex hirta</i> L.	.	.	3	2	3	III	1,6
<i>Potentilla erecta</i> (L.) RÄUSCHEL	.	.	1	2	3	III	1,2
<i>Caltha palustris</i> L.	5	1	.	.	.	II	1,2
<i>Cardamine amara</i> L.	2	2	.	.	.	II	0,8
<i>Leersia oryzoides</i> (L.) SWARTZ	.	5	7	.	.	II	2,4
<i>Bidens cernua</i> L.	.	1	4	.	.	II	1,0
<i>Scutellaria galericulata</i> L.	.	2	3	.	.	II	1,0
<i>Ajuga reptans</i> L.	.	3	.	2	.	II	1,0
<i>Cerastium holosteoides</i> FRIES	.	1	.	.	1	II	0,4
<i>Lysimachia nummularia</i> L.	.	.	3	3	.	II	1,2
<i>Juncus tenuis</i> WILLD.	.	.	2	.	5	II	1,4
<i>Juncus articulatus</i> L.	.	.	2	.	4	II	1,2
<i>Carex flava</i> L.	.	.	2	.	3	II	1,0
<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) BEAUV.	.	.	1	.	3	II	0,8
<i>Polygonum hydroppiper</i> L.	.	.	1	.	2	II	0,6
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	.	.	.	2	2	II	0,8
<i>Tithymalus serrulatus</i> (THUILL.) HOLUB	.	.	.	1	2	II	0,6
<i>Alnus incana</i> L. juv.	.	5	4	.	.	II	1,8
E₀							
<i>Marchantia polymorpha</i> L. v. aqu.	.	2	5	2	.	II	1,8
<i>Calliergonella cuspidata</i> (HEDW.) LOESKE	4	3	.	.	.	II	1,4
<i>Climacium dendroides</i> (HEDW.) WEB. et MOHR	2	.	2	.	.	II	0,8
<i>Plagiomnium elatum</i> (B. S. G.) T. KOP.	2	.	.	4	.	II	1,2
<i>Hypnum lindbergii</i> MITT.	.	.	2	.	2	II	0,8

Druhy nalezené v jednom snímku:

I: E₁: *Alchemilla* sp. 1; *Carex nigra* (L.) REICHARD 1; *Cirsium palustre* (L.) SCOP. 5; *Filipendula ulmaria* L. 3; *Mentha aquatica* L. 2; E₀: *Atrichum undulatum* (HEDW.) P. BEAUV. 2.

- 2: E₁: *Equisetum arvense* L. 1; *Festuca pratensis* HUDS. 2; E₀: *Brachythecium rivulare* B. S. G. 1; *Pellia* sp. 1.
 3: E₁: *Callitriche cophocarpa* SANDTNER 2; *Carex echinata* MURRAY 2; *Eleocharis palustris* (L.: ROEM. et SCHULT. 2; *Epilobium palustre* L. 2.; *Equisetum palustre* L. 2; *Lychnis flos-cuculi* L. 2) *Ranunculus acris* L. 1; E₀: *Bryum* sp. 3; *Cratoneuron filicinum* (HEDW.) SPRUCE 1; *Philonotis tomentella* MOL. 5.
 4: E₁: *Carex ovalis* GOOD. 1; *Chrysosplenium alternifolium* L. 1; *Epilobium parviflorum* L. 2; *Equisetum fluviatile* L. 4; *Eupatorium cannabinum* L. 4; *Impatiens noli-tangere* L. 2; *Rumex sanguineus* L. 1; *Scrophularia nodosa* L. 1; *Tussilago farfara* L. 2; *Veronica scutellata* L. 1; *Xanthoxalis fontana* (BUNGE) HOLUB 1; *Salix caprea* L. juv. 2; E₀: *Brachythecium rutabulum* (HEDW.) B. S. G. 3.
 5: E₁: *Anthoxanthum odoratum* L. 2; *Campanula patula* L. 2; *Carex panicea* L. 3; *Epilobium roseum* L. 3; *Euphrasia rostkoviana* HAYNE 2; *Fallopia convolvulus* (L.) Á. LÖVE 1; *Galeopsis bifida* BOENN. 3; *Glyceria* sp. 2; *Plantago lanceolata* L. 1; *Potentilla anserina* L. 2; *Prunella vulgaris* L. 2; *Selinum carvifolia* L. 2; *Trifolium aureum* POLLICH 1.

Lokality snímků:

1. Nová Sedlica, cestou z obce na Rjabou skalú u závory. — 12. 8. 85, Hč., An., Pa., Kl.
2. Nová Sedlica, levý břeh Zbojského ptoka, asi 0,75 km nad obcí. — 18. 8. 85, Hč., An.
3. Nová Sedlica, asi 50 m pod. sn. č. 2. — 18. 8. 85, Hč., An.
4. Krivč, boční údolíčko nad silnicí nedaleko od zátáčky, sev. od obce. — 10. 8. 85, Hč. An.
5. Nová Sedlica, při silnici na Packovu Kyčeru (Patrikusky), asi 3 km od obce, 200 m od značky. „Pozor, štátna hranica“. — 19. 8. 85, An.

asociace však nelze ztotožnit, protože jsou mezi nimi značné rozdíly. Mají společné druhy: *Juncus bufonius*, *J. articulatus*, *Bidens tripartita*, *Filaginella uliginosa*, *Echinochloa crus-galli*, *Rorippa sylvestris*, *Sagina procumbens* a *Cyperus fuscus*. Ve snímcích z Bukovských vrchů chybí *Polygonum lapathifolium* L., *Chenopodium glaucum* L., *Ranunculus sceleratus* L., *Veronica anagallis-aquatica* L., *Potentilla supina* L., *Lythrum hyssopifolia* L., *Herniaria glabra* L., *Centaureum pulchellum* (SWARTZ) DRUDE. V maďarském společenstvu nebyly zaznamenány např. tyto druhy: *Peplis portula*, *Plantago uliginosa*, *Potentilla anserina*, *Polygonum hydropiper*, *Ranunculus flammula*, *Eleocharis carniolica*, *Lythrum salicaria*, *Eleocharis palustris* aj.. Zvláště první čtyři jmenované druhy odlišují obě společenstva, protože jsou v námi studovaných porostech konstantní a mají poměrně vysoký kvantitativní podíl. Proto popisujeme toto společenstvo jako novou asociaci, jejímiž význačnými druhy jsou *Peplis portula* a *Eleocharis carniolica*.

Ve zkoumaném území je tato asociace rozšířena v nadmořské výšce 320 až 490 m v povodí Zbojského potoka a Uličky; vyskytuje se pravděpodobně i jinde.

Ve spektru životních forem převládají stejným dílem terofyty a hemikryptofyty (H 47 %, G 3 %, T 47 %, HH 3 %). Průměrný počet druhů je 28,6. V pěti snímcích byly zjištěny 62 druhy. Mechy se vyskytly ve dvou snímcích v nepatrném množství.

V poněkud ochuzené formě nalezla toto společenstvo I. Paukertová na parkovišti Jamenský potok na 121. km dálnice Praha—Brno na rozbahněné cestě, v nadmoř. výšce cca 500 m 1. 9. 1985. Pokryvnost E₁ 50 %, E₀ 2 %. Druhy: E₁: *Juncus bufonius* L. 4, *Peplis portula* L. 3, *Plantago uliginosa* SCHMIDT 1, *Ranunculus repens* L. 2, *Juncus articulatus* L. 3, *Filaginella uliginosa* (L.) OPIZ 1, *Ranunculus flammula* L. 1, *Lysimachia nummularia* L. 1, *Agrostis stolonifera* L. 2, *Callitriche* sp. 3, *Leontodon autumnalis* L. 1,

Tab. 3. — *Junco inflexi-Menthetum longifoliae*

číslo snímku	1	2	3	4	A
nadmořská výška (m)	265	260	410	580	
expozice	0	0	0	SZ	
inklinace (°)	0	0	0	10	
počet druhů ve snímku	42	24	22	48	
plocha (m ²)	20	20	6	50	
pokryvnost E ₁ (%)	80	80	70	70	
pokryvnost E ₀ (%)	20	5	30	20	

E₁

<i>Juncus inflexus</i> L.	8	8	5	7	7,0
<i>Myosotis nemorosa</i> BESSER	4	5	4	2	3,8
<i>Lysimachia nummularia</i> L.	2	2	5	3	3,0
<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	2	1	3	2	2,0
<i>Equisetum palustre</i> L.	2	2	4	.	2,0
<i>Lythrum salicaria</i> L.	2	3	3	.	2,0
<i>Hypericum tetrapetrum</i> FRIES	1	3	3	.	1,8
<i>Potentilla anserina</i> L.	1	1	1	.	0,8
<i>Galium palustre</i> L.	3	2	.	1	1,5
<i>Cirsium palustre</i> (L.) SCOP.	1	1	.	1	0,8
<i>Ranunculus repens</i> L.	3	.	4	3	2,5
<i>Mentha longifolia</i> (L.) HUDS.	2	.	3	2	1,8
<i>Prunella vulgaris</i> L.	1	.	1	3	1,2
<i>Carex hirta</i> L.	.	1	2	3	1,5
<i>Juncus conglomeratus</i> L.	3	3	.	.	1,5
<i>Rumex crispus</i> L.	1	1	.	.	0,5
<i>Galium album</i> MILLER	1	1	.	.	0,5
<i>Lychnis flos-cuculi</i> L.	1	.	2	.	0,8
<i>Juncus articulatus</i> L.	1	.	.	3	1,0
<i>Carex pallescens</i> L.	1	.	.	2	0,8
<i>Lycopus europaeus</i> L.	.	2	.	1	0,8
<i>Ajuga reptans</i> L.	.	1	.	1	0,5
<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	.	.	1	1	0,5

E₀

<i>Plagiomnium elatum</i> (B. S. G.) T. KOP.	1	2	2	3	2,0
<i>Brachythecium rutabulum</i> (HEDW.) B. S. G.	1	1	1	1	1,0
<i>Pohlia wahlenbergii</i> (WEB. et MOHR) ANDR.	1	4	.	.	1,2
<i>Calliergonella cuspidata</i> (HEDW.) LOESKE	3	.	.	2	1,2
<i>Philonotis tomentella</i> MOL.	4	.	.	1	1,2
<i>Aulacomnium palustre</i> (HEDW.) SCHWAEGR.	1	.	.	2	0,8
<i>Climacium dendroides</i> (HEDW.) WEB. et MOHR	.	.	4	1	1,2

Druhy nalezené v jednom snímku:

1: E₁: *Alisma plantago-aquatica* L. 2; *Caltha palustris* L. 1; *Cardamine impatiens* L. 1; *Eleocharis palustris* (L.) ROEM. et SCHULT. 3; *Filipendula ulmaria* L. 1; *Galeopsis pubescens* BESSER 1; *Juncus tenuis* WILLD. 1; *Potentilla reptans* L. 1; *Ranunculus flammula* L. 1; *Veronica beccabunga* L. 1; *Sagina procumbens* L. 2; E₀: *Atrichum undulatum* (HEDW.) P. BEAUV. 1; *Bryum pseudotriquetrum* (HEDW.) GAERTN. et al. 1; *Drepanocladus aduncus* (HEDW.) WARNST. 1; *Drepanocladus uncinatus* (HEDW.) WARNST. 1; *Sphagnum fallax* (KLINGGR.) KLINGGR. 1; *Sphagnum lescurei* SULL. 1.

2: E₁: *Angelica sylvestris* L. 1; *Mentha aquatica* L. 2; *Polygonum hydropiper* L. 2; *Scrophularia nodosa* L. 1; *Scutellaria galericulata* L. 3.

3: E₁: *Carex nigra* (L.) REICH. 2; *Cerastium holosteoides* FRIES 1; *Poa trivialis* L. 2; *Potentilla erecta* (L.) RÄUSCHEL 4; *Valeriana simplicifolia* (REICHENB.) KABATH 4.

4: *E₁*: *Agrostis stolonifera* L. 1; *Alchemilla gracilis* OPIZ 1; *Carex flava* L. 3; *C. pendula* HUDS. 1; *C. remota* L. 2; *C. sylvatica* HUDS. 1; *Centaureum pulchellum* (SWARTZ) DRUCE 1; *Epilobium palustre* L. 1; *Euphrasia rostkoviana* HAYNE 1; *Equisetum arvense* L. 1; *Festuca pratensis* HUDS. 1; *Fragaria vesca* L. 1; *Juncus effusus* L. 3; *Lathyrus pratensis* L. 2; *Leucanthemum irkutianum* (TURCZ.) DC. 1; *Lotus corniculatus* L. 2; *Mentha arvensis* L. 1; *Plantago major* L. 1; *Phleum pratense* L. 2; *Ranunculus acris* L. 2; *Stellaria graminea* L. 1; *Tithymalus serrulatus* (THUILL.) HOLUB 1; *Trifolium aureum* POLLICH 1; *T. pratense* L. 1; *T. repens* L. 2; *Tussilago farfara* L. 2; *E₀*: *Brachythecium salebrosum* (WEB. et MOHR) B. S. G. 1.

Lokality snímků:

1. Stakčín, údolí Chotinky, rozšlapáno dobyt看em. — 16. 6. 84, Hč., Kl.
2. Stakčín, údolí potoka Chotinky. — 16. 6. 84, Hč., Kl.
3. Výrava, údolí Laboriho potoka. — 21. 6. 81, Hč., Terray.
4. Nová Sedlica, nad silnicí mezi obcí a Patrikuskami. — 9. 8. 85, Hč., An.

Glyceria declinata BRÉB. 3, *Juncus conglomeratus* L. 2, *E₀*: *Pohlia annotina* (HEDW.) LINDB. 2, *Scapania nemorea* (L.) GROLLE 2, *Atrichum undulatum* (HEDW.) P. BEAUV. 1, *Ditrichum* sp. 1.

Zdá se, že je tato asociace rozšířena i mimo východní Slovensko.

SOUHRN

Bukovské vrchy, které leží v nejvýchodnější části Československé republiky, jsou po stránce fytoecenologické málo prozkoumané. Proto zde uvádíme čtyři mokřadní společenstva: *Scirpetum sylvatici* (tab. 1.), *Epilobio-Juncetum effusi* (tab. 2.) (*Calthion*), *Juncus inflexi-Menthetum longifoliae* (tab. 3.) (*Agropyro-Rumicion crispi*) a *Peplido-Juncetum bufonii* (tab. 4.) (*Elatino-Eleocharition ovatae*). Tato poslední asociace je popsána jako nová, typový snímek — čís. 2, tab. 4. Charakteristické druhy: *Peplis portula* a *Eleocharis carniolica*.

SUMMARY

The Bukovské vrchy hills in NE Slovakia are little known from the point of view of phytocenology. We present here therefore four wetland communities from this area: *Scirpetum sylvatici* (tab. 1.), *Epilobio-Juncetum effusi* (tab. 2.) (*Calthion*), *Juncus inflexi-Menthetum longifoliae* (*Agropyro-Rumicion crispi*) (tab. 3.) and *Peplido-Juncetum bufonii* (tab. 4.) (*Elatino-Eleocharition ovatae*). The last one is described as new. Its type relevé is n. 2, tab. 4. Its characteristic species are *Peplis portula* and *Eleocharis carniolica*.

LITERATURA

- BLAŽKOVÁ D. (1971): *Juncus inflexi-Menthetum longifoliae* LOHM. 1953 und *Epilobio-Juncetum effusi* OBERD. in der Tschechoslowakei. — Folia Geobot. Phytotax., Praha, 6 : 271–279.
- HOLUB J., HEJNÝ S. et al. (1967): Übersicht der höheren Vegetationseinheiten der Tschechoslowakei. — Rozpr. Čs. Akad. Věd, Praha, ser. math.-natur., 77/3 : 1–75.
- RYBNÍČEK K., BALÁTOVÁ-TULÁČKOVÁ E. et NEUHÄUSL R. (1984): Přehled rostlinných společenstev rašeliníšť a mokřadních luk Československa. — Stud. Čs. Akad. Věd, Praha, 8/84 : 1–124.
- Soó R. (1947): Revue systematique des associations végétales des environs de Kolozsvár. — Acta Geobot. Hung., Debrecen, 6 : 1–50.

Došlo 30. ledna 1986

Viz také tab. IX–XII v příloze

Tab. 4. — *Peplido-Juncetum bufonii* ass. nova

číslo snímku	1	2	3	4	5	K	A
nadmořská výška (m)	320	320	490	490	420		
expozice	0	0	0	0	0		
inklinace (°)	0	0	0	0	0		
počet druhů ve snímku	25	25	35	33	25		
plocha (m ²)	20	8	10	12	10		
pokryvnost E ₁ (%)	70	80	60	60	45		
pokryvnost E ₀ (%)	1	0	0	0	2		
E₁							
<i>Juncus bufonius</i> L.	7	7	7	8	6	V	7,0
<i>Peplis portula</i> L.	7	6	3	3	4	V	4,6
<i>Plantago uliginosa</i> SCHMIDT	4	3	4	2	2	V	3,0
<i>Bidens tripartita</i> L.	4	3	3	3	1	V	2,8
<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) BEAUV.	3	3	3	2	3	V	2,8
<i>Polygonum hydropiper</i> L.	2	4	4	3	1	V	2,8
<i>Juncus articulatus</i> L.	1	2	2	1	4	V	2,0
<i>Ranunculus repens</i> L.	2	2	2	2	2	V	2,0
<i>Potentilla anserina</i> L.	2	2	2	3	+	V	1,9
<i>Filaginella uliginosa</i> (L.) OPIZ	3	2	3	1	.	IV	1,8
<i>Ranunculus flammula</i> L.	1	1	.	3	1	IV	1,2
<i>Trifolium repens</i> L.	.	1	3	2	2	IV	1,6
<i>Scutellaria galericulata</i> L.	4	3	.	1	.	III	1,6
<i>Potentilla reptans</i> L.	2	.	2	1	.	III	1,0
<i>Eleocharis carniolica</i> KOCH	3	6	.	.	3	III	2,4
<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	2	1	.	.	1	III	0,8
<i>Mentha arvensis</i> L.	.	1	1	1	.	III	0,6
<i>Tussilago farfara</i> L.	.	.	2	2	1	III	1,0
<i>Carex flava</i> L.	2	2	.	.	.	II	0,8
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	2	.	2	.	.	II	0,8
<i>Plantago lanceolata</i> L.	1	.	2	.	.	II	0,6
<i>Rorippa sylvestris</i> (L.) BESSER	2	.	+	.	.	II	0,5
<i>Carduus personata</i> (L.) JACQ.	+	.	1	.	.	II	0,3
<i>Matricaria perforata</i> MÉRAT	+	.	1	.	.	II	0,3
<i>Lysimachia nummularia</i> L.	2	.	.	1	.	II	0,6
<i>Sagina procumbens</i> L.	.	1	2	.	.	II	0,6
<i>Prunella vulgaris</i> L.	.	1	1	.	.	II	0,4
<i>Lythrum salicaria</i> L.	.	2	.	2	.	II	0,8
<i>Juncus effusus</i> L.	.	2	.	1	.	II	0,6
<i>Eleocharis palustris</i> (L.) ROEM. et SCHULT.	.	1	.	.	3	II	0,8
<i>Glyceria declinata</i> BRÉB.	.	.	3	5	.	II	1,6
<i>Epilobium ciliatum</i> RAFIN.	.	.	5	2	.	II	1,4
<i>Poa annua</i> L.	.	.	2	1	.	II	0,6
<i>Scleranthus ammus</i> L.	.	.	2	1	.	II	0,6
<i>Leontodon autumnalis</i> L.	.	.	1	1	.	II	0,4
<i>Spergularia rubra</i> (L.) J. PRESL et C. PRESL	.	.	1	1	.	II	0,4
<i>Polygonum aviculare</i> L.	.	.	2	.	1	II	0,6
<i>Callitriche cophocarpa</i> SANDTNER	.	.	.	1	4	II	1,0
E₀							
<i>Atrichum undulatum</i> (HEDW.) P. BEAUV.	1	.	.	.	1	II	0,4
<i>Fissidens taxifolius</i> HEDW.	1	.	.	.	1	II	0,4

Druhy nalezené v jednom snímku:

- 1: E₁: *Xanthoxalis fontana* (BUNGE) HOLUB 1.
2: E₁: *Lycopus europaeus* L. 1; *Polygonum minus* HUDS. 1; *Stellaria uliginosa* MURRAY 1.
3: E₁: *Anagallis arvensis* L. 1; *Cerastium holosteoides* FRIES 1; *Chaenorhinum minus* (L.) LANGE 1; *Chamomilla suaveolens* (PURSH) RYDB. 1; *Circaea alpina* L. 3; *Hypericum humifusum* L. 1.
4: E₁: *Achillea millefolium* L. 1; *Equisetum palustre* L. +; *Odontites verna* (BELLARDI) DUMORT. ssp. *serotina* (DUMORT.) CORB. 1; *Ranunculus acris* L. 1; *Taraxacum officinale* agg. +; *Trifolium pratense* L. 1; *Fagus sylvatica* L. juv. +.
5: E₁: *Cyperus fuscus* L. 3; *Eleocharis ovata* (ROTH) ROEM. et SCHULT. 2; *Glyceria fluitans* (L.) R. BR. 3; *Juncus conglomeratus* L. 1; *J. tenuis* WILLD. 2; E₆: *Dicranella heteromalla* (HEDW.) SCHIMP. 2.

Lokality snímků:

1. Krivé, v zatáčce silnice SV od obce. — 10. 8. 85, Hč., An., Pa..
2. Krivé, asi 200 m sev. od sn. č. 1. — 10. 8. 85, Hč., An., Pa..
3. Runina, 0,5 km pod kótou 502 m, J od obce. — 11. 8. 85, Hč., An., Pa..
5: Runina, ve vzdálenosti 50 m od sn. č. 3. — 11. 8. 85, Hč., An., Pa..
5. Nová Sedlica, v údolí Zbojského potoka asi 0,75 km sev. od obce. — 18. 8. 85, Hč., An., Pa..
-

Foto 1. *Junco inflexi-Menthetum longifoliae*, detail s *Mentha longifolia* a *Carex pendula*, snímek č. 4, tab. 3., mezi Novou Sedlicí a Patrikuskami — foto Andresová.

E. Hadač et al.: Rostlinná společenstva Bukovských vrchů

Foto 2. *Peplido-Juncetum bufonii*, snímek č. 2, tab. 4, typový snímek, Krivé — foto Andresová.

Foto 3. *Peplido-Juncetum bufonii*, detail porostu s dominancí *Peplis portula*, snímek č. 1, tař. 4. Krivé — foto Andresová.

E. Hadač et al.: Rostlinná společenstva Bukovských vrchů

Foto 4. *Peplido-Juncetum bufonii*, detail porostu, snímek č. 5, tab. 4., u Nové Sedlice — foto Andresová.

